

Phần I: (7 điểm): Cho đoạn văn:

"Chúng tôi, mọi người - kể cả anh, đều tưởng con bé sẽ đứng nguyên đó thôi. Nhưng thật lạ lùng, đến lúc ấy, tình cha con như bỗng nổi dậy trong người nó, trong lúc không ai ngờ đến thì nó bỗng kêu thét lên:

- Ba...a...a... ba!

Tiếng kêu của nó như tiếng xé, xé sự im lặng và xé cả ruột gan mọi người, nghe thật xót xa. Đó là tiếng "ba" mà nó cố đè nén trong bao nhiêu năm nay, tiếng "ba" như vỡ tung ra từ đáy lòng nó, nó vừa kêu vừa chạy xô tới, nhanh như một con sóc, nó chạy thót lên và dang hai tay ôm chặt lấy cổ ba nó. Tôi thấy làn tóc tơ sau ót nó như dựng đứng lên".

1. Đoạn văn trên được trích từ văn bản nào? Của ai?
2. Đoạn văn trên nhắc tới tình huống nào trong truyện? Vì sao tiếng kêu của “con bé” trong truyện lại “như tiếng xé, xé sự im lặng và xé cả ruột gan mọi người, nghe thật xót xa”?
3. Xác định thành phần biệt lập trong câu: “*Tiếng kêu của nó như tiếng xé, xé sự im lặng và xé cả ruột gan mọi người, nghe thật xót xa*”.
4. Viết một đoạn văn khoảng 10- 12 câu theo phép lập luận tổng - phân - hợp làm rõ tình cảm yêu thương cha thấm thiết, sâu nặng của nhân vật "con bé" trong tác phẩm chứa văn bản trên, trong đoạn có sử dụng câu bị động và thành phần biệt lập tình thái (gạch chân và chú thích).
5. Tình cảm gia đình hòa quyện với tình yêu quê hương đất nước là một đề tài quen thuộc của thơ ca. Hãy kể tên hai bài thơ Việt Nam hiện đại trong chương trình Ngữ văn 9 viết về đề tài ấy và ghi rõ tên tác giả?

Phần II: (3 điểm)

Kết thúc bài thơ Bếp lửa, Bằng Việt viết:

Giờ cháu đã đi xa, có ngọn khói trăm tàu

Có lửa trăm nhà, niềm vui trăm ngả

Nhưng vẫn chẳng lúc nào quên nhắc nhở:

Sớm mai này bà nhóm bếp lên chưa?

1. Nêu ý nghĩa nhan đề bài thơ "Bếp lửa"?
2. Xác định phép tu từ trong đoạn thơ trên và nêu tác dụng?

3. Trong bài thơ trên, người cháu dù đã đi xa, không được ở bên bà nhưng vẫn luôn hướng về bà để nhắc nhở mình. Em hãy viết một đoạn văn nghị luận khoảng 2/3 trang giấy về những điều em luôn tự nhắc nhở mình trong cuộc sống?

ĐÁP ÁN

PHẦN I:

1.	- Đoạn văn trích từ “Chiếc lược ngà” của Nguyễn Quang Sáng 1.0đ
2	- Tình huống: ông Sáu chia tay mọi người lên đường chiến đấu 0.5đ
	- Tiếng kêu "như tiếng xé, xé sự im lặng và xé cả ruột gan mọi người, nghe thật xót xa " vì: + Bất ngờ: ai cũng tưởng con bé sẽ không nhận ba, không gọi ba. 0.5đ + Xúc động: tiếng kêu là sự bùng nổ cảm xúc dồn nén bao lâu, vang lên giữa lúc sinh ly tử biệt 0.5
3.	- TPBL phụ chú “xé sự im lặng và xé cả ruột gan mọi người” 0.5đ
4.	- Hình thức: Đoạn T-P-H 0.25đ ; dài 10-12 câu 0.25đ ; câu bị động 0.25đ ; thành phần tình thái 0.25đ (Gạch chân và chú thích)
	- Nội dung: tình yêu cha của bé Thu. + Bảo vệ người ba trong bức ảnh bằng những hành động, thái độ cứng cỏi, bướng bỉnh. 1.0đ + Tiễn ba lên đường đánh giặc bằng những hành động, cảm xúc bùng nổ, dữ dội 1.5đ
5	- “Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ” - Nguyễn Khoa Điềm; Nói với con - Y Phương 0.5

THAM KHẢO

Trong truyện ngắn “Chiếc lược ngà”, nhân vật Thu có một tình cảm yêu thương cha thâm thiết, sâu nặng (1). **Đầu truyện, ông Sáu bị Thu xa lánh trong suốt 3 ngày phép** (2) . Thu nhất quyết không chịu gọi tiếng “ba” (3). Dù má dọa đánh, hay là nồi cơm sôi Thu cũng nhất quyết không gọi “ba” mà chỉ nói trống không hoặc kêu ông sáu là “người ta” (4). Hành động của Thu ngày càng quyết liệt: hắt tung cái trứng cá ra mâm, cơm văng tung tóe , bị đòn, không khóc, chạy sang nhà ngoại (5). **Rõ ràng** bé Thu thật là bướng bỉnh, cứng đầu, gan lì (6). Nhưng chính thái độ ương ngạnh, ngang bướng đó lại là biểu hiện tuyệt vời của tình cha con (7). Lý do nó không nhận ba thật đơn giản kiểu trẻ con: vết sẹo dài trên má không giống với ảnh ba thì ông ta nhất định không phải ba rồi (8). Khi hiểu lầm được bà ngoại giải tỏa, tình cảm trong Thu như cơn lũ tràn bờ (9). Lần đầu bé Thu cất tiếng gọi ba - trạng thái tình cảm bấy lâu bị dồn nén đã bùng ra mạnh mẽ, hồi hả cuống quýt xen cả hồi hận: chạy tới, ôm chặt, hôn ba cùng khắp trong nước mắt (10). Em nhất định không cho ba đi, rồi khi biết không thể giữ ba, em đòi ba mua cho em cây lược, một cách vùi quàng đúng với tâm lý của con trẻ (11). Có thể nói tình cảm bé

Thu dành cho người cha thật đặc biệt bởi cảnh ngộ éo le của chiến tranh nhưng cũng chính là sức mạnh đẩy lùi chiến tranh để có ngày hòa bình, thống nhất cho Tổ quốc. (12)

Chú thích: câu bị động là câu 2; thành phần tình thái ở câu 6.

PHẦN II:

1.	-Ý nghĩa nhan đề “Bếp lửa”: Hình ảnh xuyên suốt bài thơ + Nghĩa thực: hình ảnh quen thuộc của mỗi gia đình, gắn liền với tuổi thơ của tác giả. 0.25đ + Nghĩa biểu tượng: tượng trưng cho tình cảm bà cháu sâu nặng . 0.25đ
2.	- Phép liệt kê kết hợp điệp từ : có ngọn khói trăm tàu, lửa trăm nhà, niềm vui trăm ngả 0.5đ - Tác dụng: nhấn mạnh hiện tại cháu đã có một cuộc sống thành đạt với bao điều mới lạ 0.5đ
3.	-Hình thức : đoạn văn dài 2/3 trang giấy. 0.5đ
	- Nội dung: nói những điều bản thân tự nhắc nhở để tiến bộ trong cuộc sống: + Trách nhiệm với bản thân. 0.5đ + Trách nhiệm với mọi người (gia đình, bạn bè, xã hội...) 0.5đ